

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref

Dato

21/1452-

24. mars 2021

Forskrift til utfylling og gjennomføring av lov om midlertidig tilskuddsordning for foretak med utgifter til innreisekarantene ved bruk av arbeidskraft fra utlandet - departementsforeleggelse og høring

1. Innledning

Nærings- og fiskeridepartementet fremmer i dette høringsnotatet forslag til forskrift om midlertidig tilskuddsordning for foretak med utgifter til innreisekarantene ved bruk av arbeidskraft fra utlandet (heretter karantenekompensasjonsordningen). Tilskuddsordningen etableres i tråd med Stortingets budsjettvedtak i Prop. 1 S Tillegg 1 (2020-2021), og er et av regjeringens tiltak for å avhjelpe konsekvensene av covid-19-pandemien for næringslivet. De overordnede rammene ved ordningen er fastsatt i lov av 21. desember 2020 nr. 175 om midlertidig tilskuddsordning for foretak med utgifter til innreisekarantene ved bruk av arbeidskraft fra utlandet (heretter loven).

2. Bakgrunn

Regjeringen har innført omfattende smitteverntiltak for å bekjempe covid-19-viruset. Krav om innreisekarantene har medført at mange foretak i Norge som er avhengige av arbeidskraft fra utlandet for å opprettholde normal drift gjennom koronapandemien, har hatt betydelige kostnader knyttet til blant annet kost, losji, testing og oppfølging av arbeidere som sitter i karantene. Samtidig har smitteverntiltakene gitt lavere effektivitet og lønnsomhet i produksjonen. Foretakene har i ulik grad tilpasset seg situasjonen, og enkelte næringer som benytter seg av utenlandsk arbeidskraft har i mindre grad mottatt støtte gjennom generelle kompensasjonsordninger, ettersom de gjennom perioden har hatt aktivitet som følge av kontrakter og ordre inngått i tidligere år.

Regjeringen oppretter derfor en sektornøytral ordning som vil dekke deler av utgiftene foretakene har hatt knyttet til innreisekarantene.

3. Departementets forslag

3.1 Tilskuddsordningens formål

Karantenekompensasjonsordningen skal kompensere for deler av merkostnadene foretak har hatt ved å sørge for egnet innkvartering for arbeids- eller oppdragstakere i innreisekarantene, og bidra til å avhjelpe den krevende situasjonen foretakene står i.

3.2 Tilskuddsordningens innretning

3.2.1 Beregning av tilskudd

Den foreslåtte ordningen skal gi delvis kompensasjon for kostnader foretaket har hatt ved å organisere innreisekarantene for arbeids- eller oppdragstakere i egen regi. Det fremgår av loven at tilskudd skal ytes etter en fast dagsats per arbeids- eller oppdragstaker. I tråd med dette fastsetter forskriften at det ytes en sats på 1000 kroner per arbeids- eller oppdragstaker per døgn i innreisekarantene, begrenset oppad av foretakets merkostnader.

En arbeidstaker er etter forskriften enhver som etter folketrygdloven §§ 1-8 og 1-9 utfører arbeid for lønn eller annen godtgjørelse i foretaket som søker tilskudd. En oppdragstaker er enhver som er arbeidstaker etter ovennevnte definisjon for et annet foretak enn søker, men som utfører arbeid eller oppdrag for søker i henhold til avtale. Som oppdragstaker regnes også selvstendig næringsdrivende etter folketrygdloven § 1-10, og som ikke har ansatte.

Støtten avkortes slik at det totale støttebeløpet ikke overstiger foretakets samlede merkostnader knyttet til gjennomføring av innreisekarantene. Merkostnader defineres i forskriften som kostnader som 1) er knyttet til gjennomføringen av karanteneoppholdet, 2) går utover kostnader foretaket vanligvis ville hatt som følge av bruk av utenlandsk eller annen tilreisende arbeidskraft, og 3) følger direkte av tilpasninger foretaket har gjort for å overholde smittevernreglene.

At kostnadene er knyttet til gjennomføringen av innreisekaranteneoppholdet innebærer at ordningen dekker kostnader knyttet til den praktiske gjennomføringen av karanteneoppholdet. Dette kan være kostnader knyttet til leie av egnet innkvartering, diettkostnader og kostnader knyttet til testing i løpet av karanteneoppholdet. Ordningen dekker ikke indirekte tap som følge av karantenereglene, som tapt produksjon. Lønnskostnader dekkes ikke, som presisert i forskriften.

Kravet om at kostnadene går utover kostnader foretaket vanligvis ville hatt som følge av bruk av utenlandsk eller annen tilreisende arbeidskraft innebærer at kostnader foretaket uansett ville ha hatt ved bruk av arbeidskraft fra utlandet (for eksempel kostnader knyttet til kost og losji for arbeids- eller oppdragstakere som ikke er i karantene, ordinære kostnader knyttet til transport, etc.), ikke skal inkluderes i merkostnadsgrunnlaget. Dette innebærer blant annet at avskrivninger på innkvarteringsfasiliteter som ble anskaffet før covid-19, ikke regnes som en merkostnad. Avskrivninger knyttet til oppgradering av brakker som er gjennomført for å

tilfredsstille myndighetspålagte krav til innkvartering (for eksempel krav til enerom, eget bad etc.), og som kan periodiseres innenfor tilskuddsperioden, vil kunne regnes som en merkostnad.

At kostnadene følger direkte av tilpasninger foretaket har gjort for å overholde smittevernreglene innebærer at det er tilpasninger til de formelle bestemmelsene som skal kompenseres. Kostnadene skal knyttes direkte til overholdelsen av disse bestemmelsene.

Tilskuddet tildeles etterskuddsvis basert på de faktiske kostnadene foretaket har hatt. Merkostnadene skal kunne periodiseres innenfor tilskuddsperioden. Ordningen dekker kostnader for utgifter for tre tilskuddsperioder: 1. november 2020 til 31. desember 2020, 1. januar 2021 til 28. februar 2021, og 1. mars 2021 til 30. april 2021.

3.2.2 Øvrige vilkår

Det er et vilkår at arbeidet utført av arbeids- eller oppdragstaker knyttet til innreisekarantenen må være gjennomført på norsk territorium, i norsk økonomisk sone, eller på norsk sokkel. Innreisekarantene må gjennomføres på fastlands-Norge.

Det følger av loven at foretaket som søker må ha ansatte. I tillegg stiller forskriften krav om at foretaket har de tillatelser, godkjenninger eller bevilgninger som kreves for driften, og at foretaket ikke kan være under konkursbehandling eller under avvikling, i tillegg til visse ytterligere vilkår i § 2-7. Det gjelder særlige regler for konsern, som fremgår av forskriftens kapittel 4.

Søknad om tilskudd krever bekreftelse fra revisor eller autorisert regnskapsfører. Hva bekreftelsen skal inneholde fremgår av forskriftens § 5-5, og tilskuddsmyndigheten vil fastsette og offentliggjøre hvilke kontrollhandlinger som skal utføres i forbindelse med nevnte bekreftelse. 80 prosent av foretakets kostnader til bekreftelse fra revisor eller autorisert regnskapsfører refunderes, begrenset oppad til 15 000 kroner per tilskuddsperiode.

Det stilles som vilkår at det i perioden etter 1. november 2020 ikke har blitt fattet vedtak om alvorlige brudd på smittevernbestemmelser eller på arbeidsmiljøloven som en følge av brudd på smittevernbestemmelser av relevant tilsynsmyndighet.

3.2.3 Kontroll av ordningen

Enhver støtteordning har behov for kontrollmekanismer for å hindre misbruk. Krav om bekreftelse fra revisor eller autorisert regnskapsfører er en sentral kontrollmekanisme. Støttebeløpet begrenses oppad både av antall arbeids- eller oppdragstakere i karantene og av foretakets merkostnader knyttet til gjennomføringen av karanteneoppholdet. Søker må dokumentere oppgitt informasjon om begge forholdene, og dokumentasjonen må kontrolleres av revisor eller autorisert regnskapsfører.

For å sikre at støtten går til seriøse foretak stilles det blant annet krav om at skatter, avgifter og forskuddstrekk forfalt før 29. februar 2020 skal være betalt. I tillegg må skattemelding for

formues- og inntektsskatt være levert av foretak som er etablert i 2019 eller tidligere. Dersom foretaket har plikt til å utarbeide årsregnskap for 2019, må årsregnskap for 2019 være levert til Regnskapsregisteret. Skattemelding for merverdiavgift etter skatteforvaltningsloven § 8-3 med leveringsfrist innen utløpet av tilskuddsperioden, må være levert.

Brønnøysundregistrene vil også gjøre automatiske kontroller opp mot sine registre.

Importsmitte har vist seg å være et økende problem den siste tiden. Det er tilsynsmyndighetene som er ansvarlige for kontroll av smittevern, og vedtak om alvorlige brudd knyttet til smittevernregler truffet av Arbeidstilsynet kan medføre avslag om støtte eller krav om tilbakebetaling av støtte fra karantenekompensasjonsordningen. I tillegg vil det stilles krav om forhåndsgodkjent innkvartering fra Arbeidstilsynet for tredje tilskuddsperiode. For første og andre tilskuddsperiode må foretaket dokumentere at innkvarteringen tilfredsstiller kravene angitt i covid-19-forskriften.¹

3.2.4 Behandling av personopplysninger

Søknadsbehandlingen og kontroll av tilskuddene vil medføre behandling av personopplysninger. Behandling av personopplysninger er regulert i lov 15. juni 2018 nr. 38 om behandling av personopplysninger (personopplysningsloven), som gjennomfører personvernforordningen (GDPR), jf. personopplysningsloven § 1.

Forordningen artikkel 6 nr. 1 bokstav e åpner for behandling av personopplysninger som er nødvendig for å utføre en oppgave i allmennhetens interesse eller utøve offentlig myndighet som den behandlingsansvarlige er pålagt. Formålet med innsamling av personopplysninger ifb. karantenekompensasjonsordningen er å kontrollere at tilskuddsmottakere ikke misbruker ordningen, altså fellesskapets midler. Da tilskudd etter ordningen knyttes opp mot antall arbeids- eller oppdragstakere i innreisekarantene vil enkelte personopplysninger om disse være nødvendige for å kunne kontrollere at tilskuddsmottakeren får riktig tilskudd. Departementet legger derfor til grunn at ordningen og kontrollen med den er i "allmennhetens interesse", og at behandlingen av personopplysninger er "nødvendig" for utføring av søknadsbehandling og kontroll.

I tillegg må det i henhold til artikkel 6 nr. 3 foreligge supplerende rettslig grunnlag for behandling av personopplysninger. Departementet legger til grunn at loven § 7 (1) gir tilstrekkelig supplerende rettslig grunnlag, jf. forordningen artikkel 6 nr. 1 bokstav e, jf. nr. 3.

I henhold til forordningen artikkel 6 nr. 3 annet ledd foreslår departementet at det i forskriften gis særlige bestemmelser om behandlingen av personopplysninger. I forslag til forskrift § 5-3 (2) bokstav a angis hvem det skal registreres personopplysninger om og hvilke opplysninger som skal registreres. Opplysningene er nødvendige for å kontrollere at det er oppgitt reelle arbeidstakere, at ikke flere foretak får fullt tilskudd til samme arbeids-/oppdragstaker, antall karantenepreioder per arbeids-/oppdragstaker og lignende. I tillegg foreslås det at utlevering og sletting reguleres nærmere i forskriften § 5-1, herunder at personopplysninger lagres i 5

¹ <https://lovdata.no/SF/forskrift/2020-03-27-470>

år etter vedtaksdato. Departementet vurderer at opplysningene ikke lenger er nødvendige å behandle etter dette tidspunkt, jf. artikkel 17 nr. 1.

4. Forhold til øvrig regelverk

Vilkårene i karantenekompensasjonsordningen følger de til enhver tids gjeldende regler knyttet til innreiserestriksjoner og krav til innreisekarantene. Ordningen gir tilskudd til foretak med arbeids- eller oppdragstakere i innreisekarantene, for de tilfellene der innreisekarantenen gjennomføres i regi av foretaket. Dette innebærer at ordningen påvirkes av øvrig regelverk for innreiserestriksjoner, krav til innkvartering ved innreisekarantene, og krav om forhåndsgodkjenning av innkvartering fra Arbeidstilsynet fra og med 22. februar 2021.

Innreiserestriksjonene innført 29. januar 2021 regulerer utlendingers adgang til innreise til Norge, og påvirker karantenekompensasjonsordningen.² Det følger naturlig at det kun er de som basert på de til enhver tids gjeldende regler for opphold i Norge, som kan være i innreisekarantene, og som derfor kan søke på ordningen. Ordningen gjelder fra 1. november 2020, før innreiserestriksjonene trådte i kraft. Antall søknader til ordningen vil nok bli vesentlig lavere for perioden etter at innreiserestriksjonene trådte i kraft.

Karantenekompensasjonsordningen er tett knyttet sammen med covid-19-forskriften, ved at ordningen gjelder de som oppfyller vilkårene for unntak fra kravet om karantenehotell etter covid-19-forskriften, fordi foretaket sørger for eget oppholdssted i karanteneperioden. Kravene til egnet oppholdssted som må være oppfylt etter karantenekompensasjonsordningen, er de som gjaldt på tidspunktet for gjennomføring av innreisekarantenen. Et eksempel på dette er at kravene til egnet oppholdssted etter Covid-19-forskriften ble utvidet med ikrafttredelse 13. desember 2020 til også å gjelde krav om TV og internett, og eget kjøkken eller matservering.³

Fra og med 22. februar 2021 stiller covid-19-forskriften krav om forhåndsgodkjenning for foretak som ønsker å la arbeids- eller oppdragstakere gjennomføre innreisekarantenen på egnet oppholdssted i egen regi, heller enn å benytte offentlig karantenehotell.⁴ Krav om forhåndsgodkjenning fra Arbeidstilsynet vil derfor være et krav for å få støtte etter karantenekompensasjonsordningen for tredje tilskuddsperiode (perioden mars-april).

Iverksettelse av ordningen forutsetter at ordningen er i tråd med statsstøtteretten.

5. Forvaltning av ordningen

Brønnøysundregistrene skal forvalte karantenekompensasjonsordningen, med Nærings- og fiskeridepartementet som klageinstans.

² <https://lovdata.no/NL/lov/2020-06-19-83>

³ https://www.regjeringen.no/contentassets/f3d524c72d714c589a6359f742892bde/201213_forskrift_om_endringer_i_covid-19-forskriften.pdf

⁴ [Forskrift om endring i forskrift 27. mars 2020 nr. 470 om smitteverntiltak mv. ved koronautbruddet \(covid-19-forskriften\) - Lovdata](#)

6. Høringsfrist

Høringsfristen settes til 9. april 2021 kl. 14:00. Den forkortede høringsfristen skyldes behovet for å kunne igangsette ordningen raskt.

Høringssvar leveres på <https://www.regjeringen.no/id2841415/>

Med hilsen

Solveig Brekke Skagen (e.f.)
avdelingsdirektør

Mari Løvhaug
førstekonsulent

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer